

Lana Hudeček

Milica Mihaljević

UNUTRAŠNJE I VANJSKE POVEZNICE U *MREŽNIKU*

1. Uvod: načela unutrašnjega i vanjskoga povezivanja

Mogućnost unutrašnjega i vanjskoga povezivanja jedna je od glavnih razlika između mrežnih i klasičnih rječnika. Pri uspostavi poveznica u *Mrežniku* vodili smo se ovim načelima:

1. Poveznice su namijenjene korisniku, pa se povezuje ono što se smatra korisnim za korisnika.
2. Mrežni rječnik nije prostorno ograničen, ali to ne znači da korisnika treba pretrpati nepotrebnim podacima.
3. Pristup potrebnim podacima mora biti brz, pouzdan i jednostavan.

2. Unutrašnje poveznice

Unutrašnje poveznice su koje povezuju jedan rječnički članak s drugim, jedno značenje u rječničkome članku s drugim značenjem u istome (rjeđe) ili drugome rječničkom članku. Unutrašnje se poveznice dijele u dvije skupine:

1. poveznice među lemmama
2. poveznice među značenjima.

Poveznice među lemmama povezuju čitave rječničke članke, dok poveznice među značenjima povezuju samo dio (istoga ili različitoga) rječničkoga članka. Poveznice za sve semantičke odnose navode se pod odgovarajućim značenjem. To su poveznice na muški/ženski mocijski parnjak, vidski parnjak, sinonim, antonim, hiponim, kohiponime i meronime. Povratne (unakrižne) se poveznice uspostavljaju za muško/ženske mocijske parnjake, vidske parnjake, sinonime i antonime.

Poveznice među lemmama povezuju samo tvorenice. Primjer unakrižnoga povezivanja muško-ženskih parnjaka te tvorbenih poveznica prikazan je na 1. slici.

alpinist **alpinist** im. m. (GA alpinista, DLV alpinistu, I alpinistom; mn. N alpinisti, G alpinista, DLI alpinistima, A alpiniste)

Alpinist je odrasla osoba bez obzira na spol ili muškarac koji se bavi alpinizmom.

- U sklopu opće planinarske škole generacije 2013. predavanje je održao proslavljeni hrvatski alpinist Stipe Božić.

- Na terenu je 130 spašavatelja iz Hrvatske i BiH koji intenzivno tragaju za četvrtim nestalim alpinistom.

- Avantura zaista nije bila bezazlena jer Kavkaz je opasna planina na kojoj su živote izgubili brojni iskusni planinari i alpinisti.

Kakav je alpinist? iskusen, legendarni, mlad, nestali, ozlijeđen, poginuli, poznat, proslavljen, slavan, vrhunski; austrijski, britanski, hrvatski, njemački, slovenski, svjetski, talijanski

Što alpinist može? stradati, popeti se (na planinu, na planinski vrh)

Što se s alpinistom može? pronaći ga, spasiti ga

Koordinacija: alpinist i gorski spašavatelj, alpinist i istraživač, alpinist i penjač, alpinist i planinar, alpinist i putopisac, alpinist i ronilac, alpinist i speleolog; odnosi se samo na muškarce: alpinist i alpinistica

ŽENSKO: alpinistica, alpinistkinja

• Hrvatskomu standardnom jeziku pripada imenica *alpinist*, a ne pripada mu imenica *alpinista*. Pogrešno je napisati i reći vidjeti *alpinistu*, razgovarati o *alpinisti*, a pravilno je vidjeti *alpinista*, razgovarati o *alpinistu*.

TVORENICE: alpinistica, alpinistički, alpinistkinja, alpinistov

alpinistica **alpinistica** im. ž. (G alpinisticā, DL alpinistici, A alpinisticu, V alpinistice, I alpinisticōm; mn. NAV alpinistice, G alpinisticā, DLI alpinisticima)

Alpinistica je žena koja se bavi alpinizmom.

- Književnica, pedagoginja i prva hrvatska alpinistica Dragojla Jarnević rodila se u Karlovcu 4. siječnja 1812. godine.

- Hrvatske alpinistice koje su 19. svibnja osvojile Mt. Everest vratile su se u srijedu u Hrvatsku.

- Hrvatske alpinistice osvojile su šesti vrh svijeta Cho Oyu ili Tirkiznu božicu.

Kakva je alpinistica? iskusna, odvažna, poznata, proslavljena; austrijska, hrvatska, južnokorejska, njemačka, slovenska; riječka, splitska, zadarska

Što alpinistica može? osvojiti (Mt. Everest, planinski vrh)

Koordinacija: alpinistica i alpinist, alpinistica i osvajačica (Mt. Everesta, najvišega vrha svijeta), alpinistica i planinarka

MUŠKO: alpinist, SINONIM: alpinistkinja

• U tvorbi imenica ženskoga roda od imenica muškoga roda na -ist (*alpinist*) u hrvatskome standardnom jeziku bolje je upotrebljavati izvedenice sa sufiksom -ica (*alpinistica*) nego izvedenice sa sufiksom -kinja (*alpinistkinja*). Imenice ženskoga roda sa sufiksom -kinja pripadaju neformalnoj komunikaciji.

TVORENICE: alpinističin

Tvorba: alpinist-ica,

1. slika: Obrada natuknica *alpinist* i *alpinistica* u *Mrežniku*

3. Vanjske poveznice

Mrežnik se povezuje i s drugim izvorima koji se izrađuju u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje (u sklopu projekta *Mrežnik* ili neovisno o njemu). Neovisni su izvori *Baza hrvatskih glagolskih valencija* (ihjj.hr/projekt/baza-hrvatskih-glagolskih-valencija), *Kolokacijska baza hrvatskoga jezika* (ihjj.hr/kolokacije), *Hrvatsko strukovno nazivlje – Struna* (struna.ihjj.hr), *Hrvatska školska gramatika* (gramatika.hr), *Hrvatski pravopis* (pravopis.hr) i časopis *Hrvatski jezik* (hrcak.srce.hr/hrjezik). Medicinski nazivi povezani s pandemijom koronavirusa povezuju se na mrežni izvor Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje *Pojmovnik koronavirusa* (jezik.hr/koronavirus), o svakomu od navedenih izvora vidi više u poglavlju *Izvori nastali u sklopu projekta*. Neke se natuknice povezuju s igrama na portalu *Hrvatski u školi*. Za potrebe *Mrežnika* izrađene su i igre kojima se može pristupiti iz rječničkoga članka (v. poglavlje *Igrifikacija*).

Najčešće povezivanje s vanjskim izvorom povezivanje je s bazom *Struna*. Na 2. slici prikazane su poveznice na bazu *Struna* u rječničkome članku imenice *broj*.

broj **broj** «» im. m. (G broja, A broj, L bröju, I bröjem; mn. N bröjevi, G bröjēva, DLI bröjevima, A bröjeve)

¹ mat. **Broj je riječ ili znak koji pokazuje od koliko se jedinka sastoji konačni skup ili koje je što po redu.**

- U odnosu na procjenu prethodne godine najveći pad broja stanovnika zabilježen je u Ličko-senjskoj županiji.
- Znanstveno je definirano da znatno veći udio od ukupnog broja mišićnih vlakana u odnosu na klasično vježbanje snažno kontrahira i to serijama refleksnih kontrakcija, koje dodatno poboljšavaju cirkulaciju i potiču rast pulsa u treningu.

Kakav je broj? dovoljan, mali, ogroman, velik, ukupan; broj članova, broj djece, broj ljudi, broj korisnika, broj slučajeva, broj stanovnika, broj sudionika

- Iako se katkad riječi *broj* i *brojka* upotrebljavaju kao sinonimi, u hrvatskome standardnom jeziku treba razlikovati njihovo značenje. U značenju 'riječ ili znak koji pokazuje od koliko se jedinka sastoji konačni skup' treba upotrebljavati riječ *broj*, a u značenju 'znak za zapis broja' riječi *brojka* ili *znamenka*.

SINONIM: brojka :2

Struna: <http://struna.ihj.hr/naziv/broj/30053/#naziv>

cijeli broj mat.

Cijeli broj prirodni je broj, nula ili broj suprotan prirodnomu broju.

- Broj glasova "za" potreban za donošenje odluke računa se tako da se od broja prisutnih članova oduzme broj suzdržanih, ta razlika pomnoži s omjerom i uzme prvi cijeli broj veći od tako izračunatog.

Struna: <http://struna.ihj.hr/search-do/?q=cijeli+broj#container>

glavni broj mat.

Glavni broj riječ je ili znak koji pokazuje od koliko se jedinka sastoji konačni skup.

- U složenim rednim brojevima samo je posljednji član redni broj, a ostali članovi imaju oblik glavnog broja: sto pedeset drugi, petsto sedamdeset sedmi.

Struna: <http://struna.ihj.hr/search-do/?q=glavni+broj&naziv=1&polje=0#container>

negativni broj

ANTONIM: broj pozitivni broj

Negativni broj broj je koji je manji od nule.

- Oduzimanje se javlja u početku matematike kao i zbrajanje, ali se uvijek pazilo da se od većeg broja oduzme manji jer negativni brojevi dugo nisu bili otkriveni ni prihvaćeni.

Struna: <http://struna.ihj.hr/search-do/?q=negativni+broj#container>

neparni broj mat.

Neparni broj cijeli je broj koji nije djeljiv s dva.

- Slobodni su radikali često oksidansi, nestabilne molekule, najčešće neki oblik kisika, koje imaju neparni broj elektrona pa zbog toga postoje kratko vrijeme.

ANTONIM: broj parni broj

Struna: <http://struna.ihj.hr/search-do/?q=neparni+broj#container>

2. slika: Poveznice na bazu *Struna* u rječničkome članku imenice *broj*

The screenshot shows the Struna website interface. At the top, there is a navigation menu with links: Projekti, O Struni, Publikacije, Novosti, ACTT 2013, Poveznice, Kontakt. Below the menu is a search bar with the text "Pomoć ?" and "Napredno pretraživanje". The main content area displays the word "broj" with its grammatical information "im. m. jd.". Below this, there is a table with the following rows:

definicija	osnovni matematički pojam koji nastaje apstrahiranjem predodžbe o prebrojavanju konačnog skupa
istovrijednice	engleski: number
podređeni nazivi	cijeli broj, kompleksni broj, prirodni broj, realni broj, slučajni broj, suprotni broj
napomena	Broj također nastaje apstrahiranjem predodžbe o duljini ili ploštini određenih objekata.
razredba	polje: matematika grana: algebra projekt: Izgradnja hrvatskoga nazivlja u matematici – temeljni pojmovi

3. slika: Obrada naziva *broj* u *Struni*

Naziv je *broj* višeznačan i samo u prvome značenju pripada matematičkomu nazivlju i povezuje se na *Strunu*. U drugome značenju pripada gramatičkomu nazivlju te se povezuje na *Hrvatsku školsku gramatiku*. Na 4. slici prikazano je drugo i treće značenje naziva *broj* i poveznica na *Hrvatsku školsku gramatiku*.

² gram. **Broj je nepromjenjiva ili promjenjiva riječ kojom se označuje koliko čega ima ili koje je što po redu.**
- Osim glavnih i rednih brojeva, brojevne su riječi i: broj(ev)ne imenice (dvojica, obojica, polovina, desetina, stotinka, dvoje, oboje...), broj(ev)ni prilozi (desetak, dvadesetak, stotinjak), broj(ev)ni pridjevi (dvoji, troji, četveri/četvori).
- U hrvatskome jeziku postoje ove vrste riječi: imenice, glagoli, pridjevi, zamjenice, brojevi te prilozi, prijedlozi, veznici, usklici i čestice.
Kakav je broj? glavni, redni
Hrvatska školska gramatika: <http://gramatika.hr/pravilo/brojevi/32/#pravilo>
³ gram. **Broj je gramatička kategorija riječi kojom se označuje je li riječ o jednome primjerku čega ili o više njih.**
- Problematiziranje semantičkoga te djelomice morfološkog aspekta gramatičke kategorije broja na odabranim dijelovima sintaktičkih struktura hrvatskoga jezika, provedeno je u ovoj znanstvenoj studiji opisima odnosa matematičkoga prema gramatičkome broju.
- Jasno mi je da se logički i gramatički broj ne moraju poklapati.
Kakav je broj? gramatički

4. slika: Poveznica na *Hrvatsku školsku gramatiku* u 2. značenju natuknice *broj*

Kad se ne može pridružiti pojedinomu značenju, obrada naziva u *Struni* povezuje se na lemu.

Povezivanje naziva *palatalizacija* na *Hrvatsku školsku gramatiku* prikazano je na 5. slici.

palatalizacija **palatalizacija** im. ž. (G palatalizácijs, DL palatalizácijsi, A palatalizácijsu, I palatalizácijsom; mn. N palatalizácijsje, G palatalizácijsja, DLI palatalizácijsjama, A palatalizácijsje)
gram. **Palatalizacija je glasovna promjena u kojoj se nenepčanici k, g, h, c zamjenjuju nepčanicima č, ž, š ispred e i i.**
- Je li to znanost ili pouka kad učenik u osnovnoj školi mora znati sve o imenskom predikatu, zatim glagole s predikatom koji traže dopunu i kakvu dopunu, mora znati oblike trpnog prezenta glagola, sve o refleksu glasa - jat - s iznimkama (o čemu se danas spore i lingvisti), tvorbu svih glagolskih oblika i glasovne promjene koje nastaju u toj tvorbi: ja pečem (palatalizacija), ja plačem (jotovanje).
- Ali ja, kao govornik jezika o kojem teče razgovor, zapanjen sam jer je na pomolu nešto gore nego i onaj bečki i onaj novosadski dogovor, a to gore i nametnutije jest neka nova palatalizacija – nagrada jezika koja se ne može usporediti s onima iz prošlosti.
- Palatalizacija dolazi od latinske riječi palatum, što znači nepce.
- U slav. jezicima tzv. prva palatalizacija, provedena u praslav. jeziku, izmijenila je grlene suglasnike k, g, h u č, ž, š (kod nas ispred e: junak – junače; ispred i: noga – nožica; ispred nepostojanog a nastalog od poluglasa ь: prah – prašak).
Kakva je palatalizacija? prva, druga, treća
Što se s palatalizacijom može? ne provesti je, provesti je
◦ Sibilizacija se u nekim priručnicima naziva druga palatalizacija.
tvorenice: palatalizacijski
Hrvatska školska gramatika: <http://gramatika.hr/pravilo/palatalizacija/8/#pravilo>
Struna: <http://struna.ihj.hr/naziv/palatalizacija/51314/#naziv>

PALATALIZACIJA

Nepčanici (nepalatali) *k, g, h, c* zamjenjuju se nepčanicima (palatalima) *č, ž, š* ispred *e i i*.

nepčanik	k	g	h	c
nepčanik	č	ž	š	č
primjer	majka – majčin	Bog – Bože	duh – duše	učiteljica – učiteljčin

Pri palatalizaciji suglasnici *k i c* uvijek daju *č*, a ne *ć*: *pekoh – peče, ujak – ujače, zec – zeče*.

5. slika: Povezivanje natuknice *palatalizacija* i poglavlja o palatalizaciji u *Hrvatskoj školskoj gramatici*

Natuknica *glagoljica* povezuje se na igre za učenje glagoljice na portalu *Hrvatski u školi* i na *Hrvatski pravopis*, što je pokazano na 6. slici.

glagoljica **glagoljica** im. ž. (G glagoljicē, DL glagoljici, A glagoljicu, I glagoljicōm)
 ling. **Glagoljica je najstarije slavensko pismo nastalo polovicom 9. st., koje je poslije 12. stoljeća u stalnoj uporabi samo u Hrvatskoj.**
 - U Jurandvoru se održavaju radionice u kojima se može naučiti pisati uglatu glagoljicu.
 - Mogu se pohvaliti da uz ćirilicu i latinicu pišem i čitam glagoljicu.
 - Ploča je pisana latinicom i glagoljicom te na dva jezika: latinskim i starohrvatskim.
Kakva je glagoljica? ispisana, tiskana, uklesana; kurzivna, obla, uglata
Što se s glagoljicom može? pisati njome, uklesati je
Koordinacija: glagoljica i bosančica, glagoljica i ćirilica, glagoljica i latinica
TVORENICA: **glagoljični**
Hrvatski u školi: <http://hrvatski.hr/igra/7/>
Hrvatski pravopis: <http://pravopis.hr/uploads/slova-2.pdf>
Kolokacijska baza hrvatskoga jezika: http://ihjj.hr/kolokacije/search/?q=glagoljica&search_type=basic

Znam glagoljicu

Nauči uglatu ili oblu glagoljicu s pomoću natjecateljskoga kviza. Za svako pitanje imaš 10 sekunda za odgovor.

letter	numerical value	transliteration	transcription (reading)
Ⓐ	1	a	a
Ⓑ	2	b	b
Ⓒ	3	v	v
Ⓓ	4	g	g
Ⓔ	5	d	d
Ⓕ	6	e	e, je
Ⓖ	7	ž	ž
Ⓗ	8	í	z
Ⓘ	9	z	z
Ⓢ, Ⓣ	10	ī	i
Ⓚ	20	i	i, ji, j

6. slika: Povezivanje natuknice *glagoljica* na jezične igre za učenje glagoljice i glagoljicu u *Hrvatskome pravopisu*

Na pravila iz *Hrvatskoga pravopisa* povezuju se svi pravopisni nazivi. Na 7. slici prikazana je podnatuknica *točka sa zarezom*, poveznica na *Hrvatski pravopis* i pravilo *Hrvatskoga pravopisa* na koje se povezuje.

točka sa zarezom pravop.

Točka sa zarezom pravopisni je znak (;) koji se piše pri jačemu odvajanju od onoga koje označuje zarez, a slabijemu od onoga koje označuje točka

- *Točka sa zarezom (;) razgodak je koji ima vrijednost između točke i zareza.*

- *Točka sa zarezom na zapešću: Što označava novi trend među korisnicima Instagrama?*

• U hrvatskome pravopisnom nazivlju u istome se značenju upotrebljavaju nazivi *točka-zarez* i *točka sa zarezom*. Budući da u nazivlju istoznačenice nisu poželjne, a polusloženice se ne uklapaju u strukturu hrvatskoga jezika te ih je, kad je to moguće, bolje zamijeniti istoznačnim nazivom drukčije strukture, prednost se daje nazivu *točka sa zarezom*.

sinonim: *točka-zarez*

Hrvatski pravopis: <http://pravopis.hr/pravilo/tocka-sa-zarezom/62/>

Točka sa zarezom

Točka sa zarezom piše se:

a) kao znak jačega odvajanja od onoga koje označuje zarez, a slabijega od onoga koje označuje točka: *Kad ga vidim, radujem se; ne dođe li, tugujem; teško je reći što će koji dan donijeti.*

b) pri nabrojanju ako je u cjelinama koje se nabrajaju već upotrijebljen zarez:

- *Veznici nezavisnosloženih rečenica dijele se na: sastavne – i, pa, te, ni, niti; suprotne – a, ali, no, nego, već; rastavni – ili...*
- *Tijekom dana toplomjer je pokazivao: 36,7; 37,2; 38,2.*

7. slika: Natuknica *točka sa zarezom* i poveznica na *Hrvatski pravopis*

Natuknica *magistar* povezuje se na članak iz časopisa *Hrvatski jezik* u kojemu se objašnjava podrijetlo riječi *magistar* i *ministar* kako je prikazano na 8. slici.

ministar **ministar** im. m. (GA ministra, DL ministru, V ministre, I ministrom; mn. NV ministri, G ministarā, DLI ministrima, A ministre)
Ministar je osoba ili muškarac koji je na čelu kojega ministarstva.
- *Ministar je najavio i novi sustav ocjenjivanja liječnika primarne zdravstvene zaštite na principu od jedan do pet zvjezdica.*
- *Ministar je također naglasio da je trenutna dužnička kriza prilika za stvaranje čvršće fiskalne unije unutar eurozone.*
Kakav je ministar? bivši, nekadašnji, resorni, tadašnji; britanski, francuski, njemački, slovenski; HDZ-ov,
Čega je tko ministar? financija, gospodarstva, obrane, policije, prometa, zdravstva, znanosti
Što ministar može? istaknuti (ulogu novih naraštaja, da...), naglasiti (da..., kako ...), najaviti (nastavak suradnje, podizanje trošarina, sustav ocjenjivanja liječnika, potpisati (memorandum, rješenje, ugovor)
Što se s ministrom može? optužiti ga, obavijestiti ga, pitati ga, pozvati ga, smijeliti ga, upoznati ga
Koordinacija: ministar i potpredsjednik Vlade, ministar i premijer; ministri i saborski zastupnik ministri i ministrice
U vezi s ministrom spominje se: dužnost, izjava, ostavka, pomoćnik, sastanak, zamjenik,
ŽENSKO: ministrice
Hrvatski jezik: https://hrcaak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=245998
TVORENICE: ministar, ministarstvo, ministrice, ministar
Kolokacijska baza hrvatskoga jezika: http://ihj.hr/kolokacije/search/?q=ministar&search_type=basic

DUBRAVKA IVŠIĆ

Tko je veći, magistar ili ministar?

Etimološke veze hrvatskih riječi *magistar* i *ministar*

Riječ *magistar* u hrvatskome je jeziku razmjerno nova, potvrđena je od 19. stoljeća i ima dva osnovna značenja: 'akademska titula' i 'ljekarnik'. Posuđena je iz latinskoga *magister* 'učitelj, nadređeni, vođa, glava', uz posredovanje njemačkoga jezika. Latinska je riječ postala od kontrastivnoga pridjeva **magis-tero-*, koji u osnovi ima isti indoeuropski korijen **mg'h₂-* 'velik' kao i npr. latinska riječ *magnus* 'velik', grčka *mégas* (μέγας) 'velik', sanskrska *mahā-* 'velik' (odatle *maharadža*, doslovno 'velik kralj'). Izvorno bi značenje latinske riječi *magister* bilo 'velik u odnosu na druge'.

Latinska riječ *magister* u talijanskome se razvila u *maestro* sa značenjem 'vođa orkestra, dirigent, skladatelj', a iz talijanskoga je posuđena i u hrvatski.

8. slika: Natuknica *ministar* i poveznica na članak u *Hrvatskome jeziku*

Pandemijsko nazivlje povezuje se na *Pojmovnik koronavirusa* u kojemu korisnik može na jednome mjestu naći i ostale nazive povezane s pandemijom koronavirusa.

Baze koje se izrađuju u sklopu projekta *Mrežnik*

Usporedno s radom na *Mrežniku* izrađuju se i četiri baze: *Baza etnika i ktetika*, *Baza jezičnih savjeta za učenike nižih razreda osnovne škole*, *Baza frazemske etimologije* i *Baza veznika*. U tijeku je i izrada etimološke baze koja će okupljati etimološke napomene koje se izrađuju za *Mrežnik*. U sklopu projekta izrađene su i jezične igre kojima se pristupa putem poveznice, vidi više o pojedinom izvoru u poglavlju *Mrežni izvori izrađeni u okviru projekta*.

Na 9. slici prikazana je natuknica *bečki* i poveznica na bazu etnika i ktetika.

běčki **bečki** prid. (G *běčkōg(a)*; ž. *běčkā*, s. *běčkō*)
Bečki je koji se odnosi na Beč i Bečane.
 - *Brojnu solističku ekipu predvodio je gost iz Bečke državne opere, poznati vagnerijanac Josef von Manowarda (1890. – 1942.).*
 - *Slomom urote dospjela je u nemilost bečkoga dvora, a u istrazi svu je krivnju preuzela na sebe.*
 - *U program plesnog tečaja uvršteni su plesovi poput bečkog ili engleskog valcera (tzv. standardni plesovi), ali i egzotični plesovi poput salse, cha-cha, sambe.*
Što je bečko? akademija, arhitekt, dvor, filharmonija, kavana, klasika, konjušari, muzej, nadbiskup, (nogometni klub) Rapid, opera, publika, secesija, sveučilište; bečka škola *pren.*, bečki odrezak, bečki šnici *razg.*, bečki valcer
Koordinacija: bečki i berlinski (adresa, filharmonija, opera, parlament), bečki i engleski (dvor, valcer), bečki i pariški (elita, konvencije, opera, slastičarnice, student, vlast), bečki i zagrebački (bolnice, burza, gradonačelnik, kavana, književni krug, odrezak, profesor, sajam, studenti, sveučilište, umjetnička scena, zračna luka); bečki ili engleski (valcer)
U imenima: Bečki dječaci, Bečki filharmoničari, Bečki književni dogovor, Bečko Novo Mesto
 * U nekim starijim tekstovima i pravopisima s početka XX. stoljeća zapisan je i muški etnik *Bečlija*. Na kajkavskome području Beč se nekoć nazivao i *Dunaj*.
 Tvorba: beč-ski,
Baza etnika i ktetika: <http://hrvatski.hr/etnici-i-ktetici/>
Kolokacijska baza hrvatskoga jezika: http://ihj.hr/kolokacije/search/?q=be%C4%8Dki&search_type=basic

Beč, Bečanin, Bečanka, bečki
Běč, G Běča, D Běču, A Běč, L u Běču, I Běčom
Bečanin, GA Běčanina, DL Běčaninu, V Běčanine, I Běčaninom; *mn.* NV Běčani, G Běčānā, DLI Běčanima, A Běčane
Běčanka, G Běčānkē, DL Běčānki, A Běčānku, V Běčānko, I Běčānkōm; *mn.* NAV Běčānke, G Běčānkā/Běčānki, DLI Běčānkama
bečki

Napomena: U nekim starijim tekstovima i pravopisima s početka XX. stoljeća zapisan je i muški etnik *Bečlija*. Na kajkavskome području Beč se nekoć nazivao i *Dunaj*.

9. slika: Natuknica *bečki* i poveznica na *Bazu etnika i ktetika*

Povezivanje s mrežnim izvorima *Jezični savjetnik* i *Bolje je hrvatski!*

Na početku rada na *Mrežniku* bilo je predviđeno povezivanje s mrežnim izvorima *Jezični savjetnik* i *Bolje je hrvatski!* s pomoću vanjskih poveznica. Međutim, tijekom rada utvrđeno je da bi bolje bilo te savjete prilagoditi obradi svake pojedine natuknice te da se u tim izvorima nalaze one obavijesti koje zanimaju većinu korisnika te da nije dobro da se do njih dolazi tek s pomoću poveznice. Na 10. slici prikazuje se jezični savjet o riječi *kupaona/kupaonica*.

kupaona > kupaonica

Imenice tvorene sufixsom *-ona* od glagolskih osnova, a koje označuju prostoriju ili zgradu, npr. *autopraona*, *čistiona*, *gostiona*, *kupaona*, *prodavaona*, *radiona*, *učiona*, pripadaju razgovornom funkcionalnom stilu. U strožim stilovima hrvatskoga standardnog jezika te imenice ne treba upotrebljavati. Njemu pripadaju imenice tvorene sufixsom *-onica*: *autopraonica*, *čistionica*, *gostionica*, *kupaonica*, *prodavaonica*, *radionica*, *učionica*.

NE	DA
autopraona	autopraonica
čistiona	čistionica
gostiona	gostionica
kupaona	kupaonica
predavaona	predavaonica
prodavaona	prodavaonica
puniona	punionica
radiona	radionica
učiona	učionica

10. slika: Jezični savjet o riječi *kupaona/kupaonica* u *Jezičnome savjetniku*

Isti se jezični savjet može primjenjuje na sve riječi koje se nalaze u 1. tablici, a koje su dosad obrađene u *Mrežniku*. Popis je dobiven pretraživanjem odostražnoga rječnika izrađenoga u sklopu projekta.

1. tablica: Riječi koje završavaju na -ona/-onica

-ona	-onica	-ona	-onica
autopraona	autopraonica	prediona	predionica
blagovaona	blagovaonica	prodavaona	prodavaonica
čekaona	čekaonica	propovjedaona	propovjedaonica
češljaona	češljaonica	pržiona	pržionica
čistiona	čistionica	rađaona	rađaonica
čitaona	čitaonica	radiona	radionica
fotokopiraona	fotokopiraonica	skakaona	skakaonica
gostiona	gostionica	škropiona	škropionica
kazniona	kaznionica	slušaona	slušaonica
kladiona	kladionica	spaliona	spalionica
kristiona	krstionica	spavaona	spavaonica
ljevaona	ljevaonica	štaviona	štavionica
periona	perionica	štediona	štedionica
praona	praonica	taliona	talionica
predavaona	predavaonica	učiona	učionica

Uz sve navedene imenice nalazi se ovaj savjet:

Imenice tvorene sufiksom *-ona* od glagolskih osnova, a koje označuju prostoriju ili zgradu, npr. *x*, *autopraona*, *čistiona*, *gostiona*, *kupaona*, *prodavaona*, *radiona*, *učiona* itd. pripadaju razgovornomu stilu. Njemu pripadaju imenice tvorene sufiksom *-onica*: *x*, *autopraonica*, *čistionica*, *gostionica*, *kupaonica*, *prodavaonica*, *radionica*, *učionica*.

U gornjemu savjetu *x* označuje natuknicu. Stoga će primjerice natuknica *kupaona* u *Mrežniku* biti obrađena ovako:

kupaona kupaona im. ž. (G kupaónā, DL kupaóni, A kupaónu, I kupaónōm; mn. NA kupaóne, G kupaónā, DLI kupaónama) razg. Kupaona je prostorija namijenjena održavanju osobne higijene. <i>- Parketi u sobama, blagovaoni i hodniku u kuhinji i kupaoni keramičke pločice; stolarija dobra, potrebna je samo mala adaptacija kupaone.</i> <i>- U prizemlju se nalazi soba, kupaona te kuhinja s blagovaonim koja ima izlaz na veliku terasu s kaminom</i> <i>- Kupaone u svim sobama opremljene su tuš-kabinama s hidromasažom, a u tuš-kabine ugrađen je i radioprijemnik.</i> <i>- Zadajte si lako ostvarive zadatke, poput stizanja navrijeme na posao, čišćenja kupaone ili, pak, spremanja večere voljenoj osobi.</i> Kakva je kupaona? novouređena, opremljena, prostrana, renovirana, uređena; odvojena, zasebna, vlastita, zajednička; dnevna; čista, lijepa, ogromna, velika Što se s kupaonom može? dijeliti je (s kim); očistiti je, oribati je, preurediti je, poplaviti je (o cijevi, o perlici rublja, o vešmašini razg.), počistiti je, preurediti je, renovirati je, srediti je, urediti je, zagrijati je Koordinacija: kupaona i balkon, kupaona i dnevni boravak, kupaona i hodnik, kupaona i kuhinja, kupaona i soba, kupaona i spavaća soba, kupaona i spavaonica, kupaona i terasa, kupaona i WC U vezi s kupaonom spominje se: plafon razg., pod, prozor, vrata, zid; adaptacija, čišćenje, keramičarski radovi, pranje, pranje kose, sanitarni čvor, tuširanje, upotreba, uređenje, vodoinstalaterski radovi, instalacije, WC, kada, ogledalo, odvod, radijator, slavina, umivaonik; patkica za kupanje, <i>peeling</i> za tijelo, pjena za kupanje, <i>roll-on</i>, ručnik; hladna voda, topla voda, pritisak vode SINONIM: <u>kupaonica</u> • Imenice tvorene sufiksom <i>-ona</i> od glagolskih osnova, a koje označuju prostoriju ili zgradu, npr. <i>autopraona</i>, <i>blagovaona</i>, <i>čistiona</i>, <i>gostiona</i>, <i>kupaona</i>, <i>predavaona</i>, <i>prodavaona</i>, <i>radiona</i>, <i>svlačiona</i>, <i>učiona</i>, pripadaju razgovornomu funkcionalnom stilu. U strožim stilovima hrvatskoga standardnog jezika te imenice ne treba upotrebljavati. Njemu pripadaju imenice tvorene sufiksom <i>-onica</i>: <i>autopraonica</i>, <i>blagovaonica</i>, <i>čistionica</i>, <i>gostionica</i>, <i>kupaonica</i>, <i>predavaonica</i>, <i>prodavaonica</i>, <i>radionica</i>, <i>svlačionica</i>, <i>učionica</i>. TVORENICA: <u>kupaonski</u> Tvorba: kupa-ona,

11. slika: Rječnički članak riječi *kupaona* s označenom normativnom napomenom sastavljenom prema savjetu s *Jezičnoga savjetnika*

Isti se savjet nalazi i uz natuknicu *kupaonica*.

I savjeti koji se nalaze na portalu *Bolje je hrvatski!* na sličan se način uključuju o obradu. Na 12. slici prikazano je prvo značenje riječi *slagalica* u koje je uključen savjet s portala *Bolje je hrvatski!*.

slagalica **slagalica** im. ž. (G slāgalicē, DL slāgalici, A slāgalicu, I slāgalicōm; mn. NA slāgalice, G slāgalicā, DLI slāgalicama)

¹ Slagalica je igra u kojoj igrači od više dijelova sastavljaju traženu sliku.

- Crysis je odlična igra, samo je pitanje koliko komadića slagalice možemo osjetiti.
- Prof. Zlatarić je ponijela igračke i didaktičke slagalice kojima se dijete kroz igru motivira u pokazivanju reakcija na računalne signale odnosno zvuk.
- Tvrdi kako je pisanje formule parfema slično crtanju portreta ili slaganju slagalice.

Kakva je slagalica? didaktička, divovska, logička, trodimenzionalna

Što se sa slagalicom može? riješiti je, sastaviti je, složiti je

Koordinacija: slagalica i kockice, slagalica i zagonetka

U vezi sa slagalicom spominje se: dio, djelić, element, komadić, rješivost, sastavljanje

- U engleskome je jeziku *puzzle* imenica i glagol. Imenica *puzzle* znači 'zagonetka, misterij, zbunjenost, igra domišljanja', a *jig-saw puzzle* znači 'igra u kojoj igrači od više dijelova sastavljaju traženu sliku'. U hrvatski je jezik preuzeta neprilagođena engleska imenica *puzzle* ili pravopisno prilagođena imenica *puzle* i to u značenju koje u engleskome ima *jig-saw puzzle* 'igra u kojoj igrači od više dijelova sastavljaju traženu sliku'. U hrvatskome standardnom jeziku u tome je značenju umjesto *puzzle/puzle* bolje upotrijebiti imenicu *slagalica* bez obzira na to je li riječ o računalnoj slagalici ili o igrački.

sinonim: *puzzle razg.*, *pazl razg.*

² pren. Slagalica je problem koji se može riješiti pravilnim rasporedom sastavnih elemenata.

- Sudeći po pripremama oko sazivanja konferencije za novinare koalicije SDP-HSS-HNS, koja je sazvana za utorak, a potom otkazana, može se zaključiti kako je, nakon malo više od tjedan dana od održavanja lokalnih izbora presložena politička postizborna slagalica u gradu Marka Pola.
- Na deset žrtava računajte barem na 2 tisuće kostiju pa vam slijedi posao slaganja slagalice, imate dvije tisuće dijelova, ali ne od jedne nego od deset slagalica, gdje svaka stvar mora doći na pravo mjesto da bi vam mogla ispričati priču.
- Pokušavam svaku predstavu shvatiti kao temeljnu svrhu svog postojanja, kao da moje mentalno zdravlje ovisi isključivo o tome kako ću riješiti slagalicu njezine inscenacije.

Kakva je slagalica? izborna, predizborna, postizborna

Što se sa slagalicom može? riješiti je

Tvorba: slaga-lica,

12. slika: Rječnički članak riječi *slagalica* s označenom normativnom napomenom sastavljenom prema savjetu na *Bolje je hrvatski*

Na isti se način, kako bi bili što dostupniji korisniku, u *Mrežnik* unose savjeti iz *Baze jezičnih savjeta za učenike nižih razreda osnovne škole* te *Baze frazemskih etimologija*.

Zaključak

Na temelju provedene analize može se zaključiti da se u *Mrežniku* razlikuju unutrašnje i vanjske poveznice te poveznice na lemu i na značenje. To je prikazano u 2. tablici.

2. tablica: Poveznice u *Mrežniku*

poveznice			
unutrašnje		vanjske	
na značenje	na lemu	na lemu ili na značenje	na lemu
sinonimi, antonimi, muško/ženski parnjaci, vidski parnjaci	tvorenice	<i>Struna, Hrvatski pravopis, Hrvatska školska gramatika, Pojmovnik koronavirusa, Hrvatski jezik</i>	<i>Baza glagolskih valencija, Kolokacijska baza hrvatskoga jezika, Baza etnika i kjetika, Baza veznika, jezične igre</i>

Vanjski izvori mogu biti uključeni u rječnički članak ili povezani s rječničkim člankom s pomoću poveznice kao što je prikazano u 4. tablici.

4. tablica: Vanjski izvori u *Mrežniku*

vanjski izvori			
sadržaj uključen u rječnički članak		sadržaj uključen s pomoću poveznice	
izvorni se razvijaju usporedno s <i>Mrežnikom</i> i dio su projekta <i>Mrežnik</i>	izvori su razvijeni neovisno o <i>Mrežniku</i>	izvorni se razvijaju usporedno s <i>Mrežnikom</i> i dio su projekta <i>Mrežnik</i>	izvori su razvijeni neovisno o <i>Mrežniku</i>
Jezični savjeti za djecu, Baza frazemskih etimologija, Baza etnika i ktetika (dio sadržaja), napomene o uporabi	<i>Jezični savjeti, Bolje je hrvatski!</i>	<i>Baza etnika i ktetika, jezične igre, Baza veznika</i>	<i>Baza glagolskih valencija, Kolokacijska baza hrvatskoga jezika, Struna, Hrvatski pravopis, Hrvatska školska gramatika, časopis Hrvatski jezik, Pojmovnik koronavirusa</i>

Mrežnik bi se u budućnosti mogao povezati i s drugim jezičnim izvorima, npr. dijalektnim rječnicima, etimološkim rječnikom, rječnicima drugih jezika itd.